

ปริญ เตชะมวลไววิทย์

ฝ่ายสื่อสารองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

แม้ว่าจะมีการพูดถึง "สินทรัพย์ดิจิทัล" หรือ "คริปโทเคอเรนซี" กันมาระยะหนึ่งแล้ว แต่สำหรับผู้ลงทุนทั่วไปยังถือว่าเป็นเรื่องใหม่และค่อนข้างเข้าใจยาก บรรดามีจฉาชีพจึงอาศัยเรื่องนี้มาเป็น "ตัวหลอก" โดยอ้างว่าเป็นการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูงหรือไม่ก็อ้างว่าเป็น คริปโท ซึ่งทำให้ประชาชนจำนวนมากไม่น้อย หลงเข้าไปติดกับดัก เช่น กรณี OneCoin ที่ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) เตือนประชาชนใช้ความระมัดระวังหากถูกชักชวนให้ลงทุนในโทเคนดิจิทัลหรือไอซีโอรายดังกล่าว เนื่องจากไม่ได้ผ่านการพิจารณาของ ก.ล.ต

กรณี OneCoin ไม่ใช่แค่คนไทยเท่านั้นที่เป็นเหยื่อ เพราะถูกดำเนินคดีมาแล้วในหลายประเทศ และล่าสุดเมื่อวันที่ 8 มี.ค. 2562 สำนักงานอัยการสหรัฐ ในแมนฮัตตัน ออกแถลงการณ์ว่า ได้สั่งฟ้องและจับกุมตัวผู้ก่อตั้งบริษัท OneCoin แล้วในฐานะตัวการหลักในการหลอกให้ลงทุน OneCoin ในลักษณะ Pyramid Scheme (คล้ายแชร์ลูกโซ่) ไปแล้วเช่นกัน

นอกจากนี้ ยังมีรายอื่นที่ ก.ล.ต.เตือนให้ผู้ลงทุนใช้ความระมัดระวังเมื่อได้รับการติดต่อหรือถูกชักชวนให้ลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งจนถึงปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 มี.ค. 2562) ก.ล.ต.มีรายชื่อสินทรัพย์ดิจิทัลอยู่ใน "Investor Alert" ทั้งหมด 16 ราย และมีเว็บไซต์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ที่ยังไม่ได้เป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตอีก 16 ราย

อย่างไรก็ตาม เชื่อว่านอกจาก รายชื่อที่อยู่ใน Investor Alert แล้ว น่าจะยังมีรายอื่นที่แอบอ้างใช้ชื่อสินทรัพย์ดิจิทัลมาหลอกลงทุนอยู่อีก ในต่างประเทศมีการเก็บรวบรวมสถิติที่น่าสนใจโดยพบว่า 78% ของการระดมทุนด้วยการเสนอขายเหรียญดิจิทัลต่อสาธารณชน (ICO) ทั่วโลกเข้าข่ายเป็นการหลอกหลวง ขณะที่ส่วนที่เหลือแม้ว่าจะไม่ได้ตั้งใจมาหลอก แต่ก็มิได้ประสบความสำเร็จ 10% ที่ประสบความสำเร็จ

เป็นเรื่องยากมากที่คนทั่วไปจะมองออกมา โครงการไหนมีแนวโน้ม จะประสบความสำเร็จ แต่หากเป็น "แฟนพันธุ์แท้" น่าจะพอประเมินได้ เพราะจะสนใจ มีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง แต่สำหรับ "มือใหม่" ที่เพิ่งเริ่มต้น หรือไม่เคยสนใจมาก่อน แต่มีคนมาชักชวนให้ร่วมลงทุนต้องระมัดระวังให้มาก

แม้ว่าสินทรัพย์ดิจิทัลจะเป็นเรื่องเข้าใจยากสักหน่อย แต่ถ้าจะ "จับโกหก" มิฉฉาชีพที่ตั้งใจมาหลอกก็ไม่ยากเกินความสามารถ โดยทั่วไปการหลอกหลวงให้ลงทุนจะมี 2 รูปแบบใหญ่คือ

1. ใช้รูปแบบคล้าย "แชร์ลูกโซ่" ที่อ้างว่าเป็นการลงทุนสินทรัพย์ดิจิทัลแล้วแบ่งผลตอบแทนกัน ซึ่งมักจะอ้างว่าลงทุนในคอยน์ ICO โทเคนดิจิทัล ลงทุนทำเหมืองขุด รวมทั้งอ้างว่าเป็นการใช้เทคโนโลยี บล็อกเชนเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ
2. อ้างว่าเป็นการระดมทุนผ่าน ICO โดยจะนำเงินไปพัฒนาโครงการซึ่งไม่มีอยู่จริง

วิธีการจับโกหก มีอยู่ 6 ข้อที่ช่วยให้คุณสามารถคิดว่า ถ้าโครงการลงทุนที่มีลักษณะต่อไปนี้ น่าเข้าข่ายหลอกหลวง

1. สัญญาว่าจะให้ผลตอบแทนสูงมาก หรือรับประกันผลตอบแทน ที่ประเมินดูแล้วไม่มีทางเป็นไปได้ เช่น รับประกันว่าจะให้ผลตอบแทน 1,000% ภายใน 18 เดือน
2. สัญญาว่าจะให้ผลตอบแทนหากชวนคนอื่นเข้ามาลงทุน หรือร่วมใน เครือข่าย คล้ายกับการทำการตลาดหลายชั้น (Multi-Level Marketing หรือ MLM) แต่หากศึกษาให้ลึกลงไปกลับกลายเป็น "แชร์ลูกโซ่" ที่ไม่ได้มีผลิตภัณฑ์หรือเทคโนโลยีหนุนหลังอยู่จริง
3. ให้ข้อมูลโครงการเฉพาะด้านดีหรือ อ้างอิงความสำเร็จของคนที่เคยลงทุนก่อนหน้านี้
4. ใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อเร่งรัดให้ตัดสินใจลงทุน เช่น จัดโปรโมชั่นจูงใจ สร้างบรรยากาศเพิ่มแรงจูงใจลงทุน ดังนั้นโครงการไหนที่มี "แรงเชียร์" มากยิ่งต้องระวัง
5. ข้อมูลเกี่ยวกับบริษัท เจ้าของ ทีมงาน และที่ปรึกษาไม่ชัดเจน ตรวจสอบไม่ได้ บางกรณีอ้างว่าเป็นการลงทุนใน ICO แต่กลับไม่มีเอกสารการเสนอขาย (White Paper) หรือมี แต่ไม่ชัดเจน
6. มีข่าวหนาหูว่าเป็นเรื่องหลอกหลวงหรือแชร์ลูกโซ่ และสำคัญมาก ๆ คือ มีการออกคำเตือนโดยหน่วยงานกำกับดูแลไทยหรือต่างประเทศ

สำหรับคอลัมน์ "รู้ทันลงทุน" ครั้งนี้จะเป็นบทความสุดท้ายที่จะตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์โพสทูเดย์ ขอขอบคุณ "โพสทูเดย์" ที่ให้โอกาส ก.ล.ต. สื่อสารกับผู้อ่านผ่านบทความประจำตั้งแต่กลางปี 2546 และหลังจากนี้ท่านผู้อ่านยังสามารถพูดคุย สอบถาม ร้องเรียน รวมทั้งแจ้งเบาะแสหากพบเห็นหรือได้รับการชักชวนลงทุนในโครงการที่เข้าข่ายหลอกหลวง ได้ที่ SEC Help Center ทางเว็บไซต์ (www.sec.or.th) หรือสายด่วน โทร.1207 และเฟซบุ๊กเพจ "สำนักงาน ก.ล.ต." อีกช่องทางหนึ่งครับ